

Kvalitetsrapport 2023/2024

Grundskoleförvaltningen

Foto: © Malmö stad/Freddy Billqvist

Upprättad: 12 november 2024
Version: 1.0
Ansvarig: Henrik Bengtsson och Josefin Smedberg
Förvaltning: Grundskoleförvaltningen
Avdelning: Kvalitet och myndighet

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	6
Syfte	6
Underlag och genomförande	6
Rapportens upplägg.....	7
Uppföljning av kunskaps- och värdegrundsresultat	8
Kunskapsresultat.....	8
Andelen gymnasiebehöriga elever fortsatt högre än 80 procent	8
Gymnasiebehörigheten har ökat på hälften av skolorna	9
Högre måluppfyllelse i matematik de senaste åren för äldre elever, men inte för de yngre...	10
Förskoleklass elever ges i stor utsträckning förutsättningar att utveckla sina förmågor.....	11
Fortsatt resultatnedgång för högstadieelever som läser ämnen i anpassad grundskola	12
Skillnader i vilken grad elever i fritidshem ges förutsättningar att utveckla sina förmågor....	14
Värdegrundsresultat.....	14
Lägre värdegrundsresultat i grundskoleförvaltningens enkätundersökning	14
Antalet kränkingsanmälningar har ökat jämfört med de senaste läsåren.....	15
Grundskoleförvaltningens utvecklingsarbete	18
Undersökande åtaganden.....	18
Tillgänglig lärmiljö.....	18
Utvecklande åtaganden	19
Kompetensförsörjning	19
Likvärdig och utvecklande undervisning i svenska som andraspråk	21
Utveckling av elevernas läs- och skrivförmåga	22
Analys av förvaltningens samlade resultat	24
Förbättrade resultat på skolor med svårare förutsättningar	24
Fler elever behöver klara matematiken.....	24
God undervisningskvalitet är avgörande.....	25
Konsekvenser av förändrade ekonomiska förutsättningar på skolorna	25
Högre frånvaro sedan pandemin	26
Goda lokala förutsättningar kan förklara stabila resultat i förskoleklassen	26
Förutsättningar för kvaliteten i anpassad grundskola behöver förbättras	27
Omvärldsfaktorer och elevernas relationer med personalen påverkar värdegrundsarbetet	27
Vikten av stöd och en tillgänglig lärmiljö.....	28
Fortsatt utmaning med särskilt stöd i fritidshemmet.....	29
Slutsatser	30

Identifierade styrkor	30
Identifierade utmaningar.....	31

Sammanfattning

Grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport för läsåret 2023/24 är en del av förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Syftet med rapporten är att beskriva den samlade resultatutvecklingen inom grundskolenämndens verksamheter och presentera en grundläggande analys av resultaten. Syftet är också att skapa ett underlag för fortsatt planering och utveckling av verksamheten. I grundskoleförvaltningens åtagandeplan för läsåret 2024/25 presenteras de åtgärder som planeras utifrån analysen och slutsatser i denna kvalitetsrapport.

Lsåret 2023/24 blev 81,2 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till gymnasieskolan. Mer än 80 procent av eleverna har uppnått gymnasiebehörighet varje läsår sedan 2020/21, vilket visar på en positiv resultatutveckling över tid. Gymnasiebehörigheten har de senaste åren ökat på skolor som jämfört med andra skolor har svåra förutsättningar utifrån elevernas socioekonomiska bakgrund. Drygt hälften av eleverna har nått målen i alla ämnen i anpassade grundskolan i årskurs 7–9, en andel som har minskat de senaste åren. Knappt hälften av eleverna har nått fördjupade kunskaper i anpassade grundskolans ämnesområden i årskurs 7–9, en andel som har ökat jämfört med föregående läsår.

För att följa upp utvecklingen i skolans värdegrundsarbete används resultat från grundskoleförvaltningens elevenkät och statistik över kränkningsanmälningar. Resultat från enkäten visar på en nedgång i andelen positiva svar mellan de två senaste enkätundersökningarna, både vad gäller värdegrundsfrågor och övriga frågor i enkäten. Antalet kränkningsanmälningar har ökat under läsåret jämfört med de senaste läsåren.

Utifrån rapportens analys av kunskaps- och värdegrundsresultaten har ett antal styrkor och utmaningar identifierats som ligger till grund för förvaltningens vidare utvecklingsarbete. Som konstaterats i tidigare kvalitetsrapporter har kapaciteten i skolornas systematiska kvalitetsarbete ökat år för år, och de olika skol- och verksamhetsformerna blir alltmer synliga i kvalitetsarbetet. Visionen Varje elevs bästa skola har gett en gemensam riktning till förvaltningen tillsammans med det strategiska ramverket. Andelen behöriga lärare i grundskola och fritidshem ligger nu på en högre nivå än riksgenomsnittet, och ger goda förutsättningar för att utveckla undervisningskvaliteten på skolorna. Skolorna har fortsatt visat på god anpassningsförmåga när det gäller att hantera de senaste årens förändringar i omvärlden.

Det kompensatoriska uppdraget, det vill säga att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, är en fortsatt utmaning i förvaltningens alla skol- och verksamhetsformer. I anpassade grundskolan är det en utmaning att utveckla undervisningskvaliteten utifrån de förutsättningar som finns idag när det gäller exempelvis bristen på behöriga lärare. Att se till så att eleverna känner sig trygga och upplever studiero är viktigt för deras trivsel och kunskapsinläring. Förvaltningen behöver fortsätta sitt arbete med att skapa tillgängliga lärmiljöer, och arbeta för en minskad frånvaro. Även om många skolor börjat fokusera mer på läsning under läsåret kvarstår utmaningen att öka elevernas läsförmåga och läsförståelse.

Inledning

Varje huvudman inom skolväsendet ska enligt skollagen bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete. Det innebär att på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras och inriktas på att uppfylla de nationella mål som finns för utbildningen i skollag, läroplaner och andra föreskrifter.

Som en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete dokumenteras uppföljning och analys av grundskolenämndens verksamheter i Malmö stad årligen i grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport. Det här är grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024.

Syfte

Syftet med rapporten är att samla befintlig resultatutveckling inom grundskolenämndens verksamheter samt att presentera en grundläggande analys av årets resultat i grundskolenämndens verksamheter. Syftet är också att skapa ett underlag för fortsatt planering och utveckling av verksamheten. I grundskoleförvaltningens åtagandeplan för läsåret 2024/2025 presenteras de åtgärder som planeras för nästa läsår utifrån kvalitetsrapportens analys och slutsatser.

Underlag och genomförande

I kvalitetsrapporten presenteras huvudmannens samlade resultat och analys under läsåret utifrån en mängd olika underlag. Ett viktigt underlag till kvalitetsrapporten är förvaltningens kunskapsresultat i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. Ett annat är resultat från Skolinspektionens skolenkäter bland elever, vårdnadshavare och personal eller grundskoleförvaltningens egna enkätundersökningar bland elever i olika skol- och verksamhetsformer. Som underlag används även statistik över förvaltningens förutsättningar för utbildningen när det gäller elever, personal och ekonomi. Dessa presenteras i förvaltningens årliga förutsättningsrapport. Även statistik över antal inkomna anmälningar om kränkande behandling och en analys av myndighetsärenden som inkommit till förvaltningen under läsåret används i rapporten.

Övriga underlag som används är aggregerade slutsatser från kvalitetsdialoger mellan skolledning och utbildningschef, grundskolenämndens delårsrapport som följer upp kommunfullmäktiges mål samt nämndens indikatorer inom ramen för den kommunala styrningen av förvaltningen, uppföljning inom nämndens internkontrollarbete, förvaltningens genomförda utredningar och projektrapporter under året, kompletterande intervjuer med representanter från förvaltningens olika stödfunktioner samt rapporter och beslut utifrån Skolinspektionens tillsyn, stadsrevisionens granskningar och nationella rapporter från exempelvis Skolverket. I processen för analysen av elevresultaten har förvaltningsledningen haft en aktiv roll i att bidra med underlag och möjliga förklaringar till resultaten. Förvaltningens skolledare har också bidragit till analysen i samband med ett av höstterminens ledarforum. I år deltog för första gången också elever från det centrala elevrådet i analysprocessen för att fånga in ett elevperspektiv på resultaten. I övrigt har rapportens kvantitativa och kvalitativa underlag bearbetats och analyserats internt av medarbetare på kvalitets- och utredningsenheten.

De olika dataunderlagen som använts i rapporten kan kategoriseras utifrån de fyra olika datatyper som används i analyser på olika organisatoriska nivåer i grundskoleförvaltningen. Tre av datatyperna klassas som förklaringsdata som används för att förklara utfallet i datatypen resultatdata.

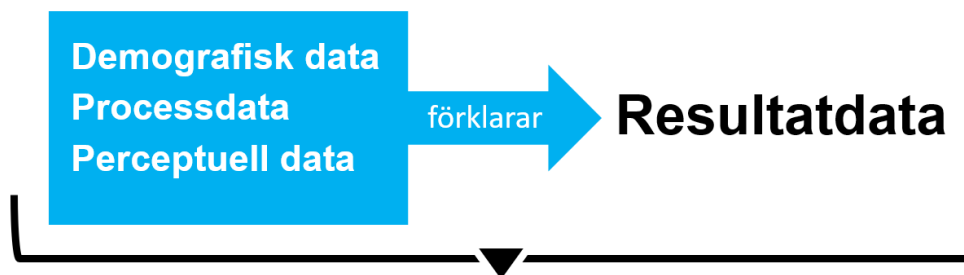
Resultatdata beskriver elevernas kunskaps- och värdegrundsresultat och är den centrala datan i förvaltningens analys.

Demografiska data beskriver förvaltningens demografiska förutsättningar utifrån bland annat elev- och personalgruppens sammansättning, oftast i form av olika slags statistik. Demografiska data klassas som förklaringsdata.

Perceptuella data beskriver elevers, personals eller vårdnadshavares uppfattning om verksamheten som exempelvis fångas upp genom enkäter och intervjuer. Perceptuella data klassas som förklaringsdata.

Processdata beskriver hur förvaltningen arbetar för att nå sina mål och täcker exempelvis in förvaltningens åtagandearbete, genomförda kvalitetsdialoger, övriga utredningar, granskningar och rapporter som genomförts av förvaltningen och andra myndigheter under läsåret. Processdata klassas som förklaringsdata.

Tillvägagångssättet i analysen har varit att förklara trender och tendenser i resultatdata med hjälp av relevanta förklaringsdata, vilket har skapat en djupare förståelse av utfallet i resultaten.

I analysen använder vi tre sorters förklaringsdata för att förstå varför vi fått just detta resultat.

Rapportens upplägg

Utvecklingen av elevernas kunskaps- och värdegrundsresultat är central i kvalitetsrapporten och presenteras i dess första kapitel *Uppföljning av kunskaps- och värdegrundsresultat*. Därefter följer kapitlet *Grundskoleförvaltningens utvecklingsarbete* där det prioriterade utvecklingsarbetet som grundskoleförvaltningen bedrivit under läsåret i syfte att höja elevresultaten beskrivs. I nästa kapitel *Analys av verksamhetens samlade resultat* presenteras en grundläggande analys av kunskaps- och värdegrundsresultaten. Analysen fokuserar på att utifrån olika typer av förklaringsdata försöka förklara vad som påverkar måluppfyllelsen och varför resultaten ser ut som de gör. Rapporten avslutas med kapitlet *Slutsatser* som redogör för de styrkor och utmaningar som framkommit i analysen och som är viktiga utgångspunkter i det vidare arbetet med att identifiera kommande åtgärder som samlas i förvaltningens åtagandeplan för läsåret 2024/2025. Förvaltningens kvalitetsrapport följer en liknande struktur som skolornas och avdelningarnas kvalitetsrapporter.

Uppföljning av kunskaps- och värdegrundsresultat

I detta kapitel presenteras trender och tendenser i förvaltningens kunskaps- och värdegrundsresultat. Kunskapsresultaten utgörs av betyg i årskurs 6–9 samt måluppfyllelse i årskurs 1–5, förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem som samlas in via en årlig måluppfyllelseundersökning. De värdegrundsresultat som förvaltningen i nuläget har tillgång till utgörs av elevenkäter och statistik över kränkingsärenden.

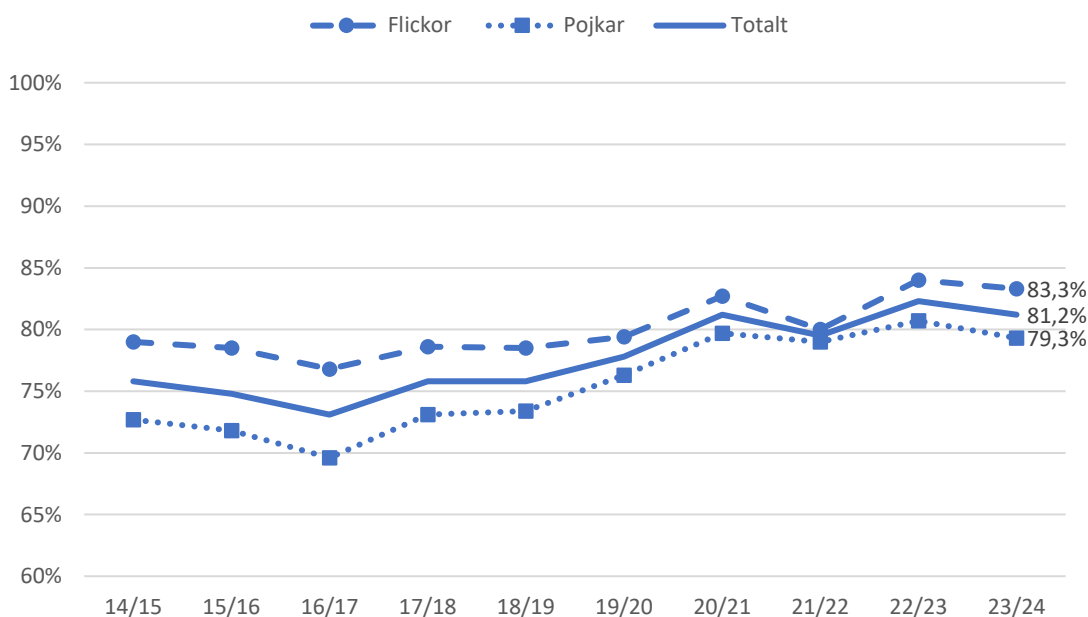
Kunskapsresultat

De viktigaste kunskapsresultaten från läsåret 2023/24 beskrivs nedan. Kunskapsresultaten i sin helhet redovisas i rapporten *Kunskapsresultaten i Malmös skolor 2023/2024* som finns som bilaga till denna rapport.

Andelen gymnasiebehöriga elever fortsatt högre än 80 procent

Läsåret 2023/24 blev 81,2 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till gymnasieskolan (83,5 procent efter sommarskola). Det är en något lägre andel än föregående läsår, och den har minskat mer för pojkarna än för flickorna. Samtidigt har omkring 80 procent eller mer av eleverna uppnått gymnasiebehörighet varje läsår sedan 2020/21, vilket visar på en positiv resultatutveckling över tid.

Diagram 1. Andel elever med grundläggande behörighet till gymnasieskolan. Årskurs 9, läsår 2014/15–2023/24.

Källa: Skolverket.

Grundskoleförvaltningen har en modell för fördelning av resurser till de olika skolorna som tar hänsyn till variabler som spelar stor roll för elevernas betygsresultat, till exempel föräldrarnas utbildningsnivå eller om en skola har många nyanlända elever. Modellen gör det möjligt att, förutom att fördela resurser till skolorna, prognosticera betygsutfall per skola och på kommunnivå för årskurs 9. Även om andelen gymnasiebehöriga elever har ökat över tid, så har andelen inte nått upp till denna prognos de senaste läsåren.

Den andel elever som når målen i alla ämnen har också minskat något sedan föregående läsår, från 68 till 66 procent, vilket främst beror på en minskad andel bland pojkarna. För flickorna är

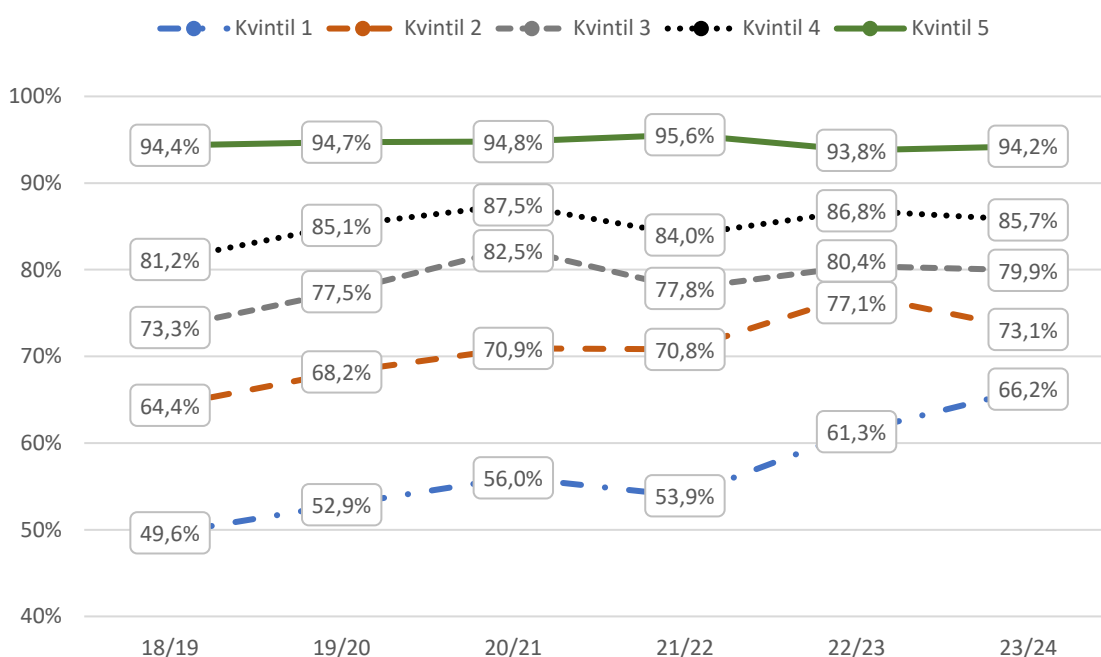

andelen relativt oförändrad sedan förra läsåret. Vad gäller det genomsnittliga meritvärdet så har det varit i stort sett oförändrat de senaste åren (omkring 229 av möjliga 340). Sedan föregående läsåret har dock flickornas genomsnittliga meritvärde ökat, medan pojkarnas har minskat.

Gymnasiebehörigheten har ökat på hälften av skolorna

Trots en viss minskning totalt sett, ökade det senaste läsåret andelen gymnasiebehöriga elever på hälften av stadens skolor. Inte minst fortsätter skillnaden att minska mellan de skolor som har den lägsta gymnasiebehörigheten och resten av skolorna. Lsåret 2023/24 hade endast en skola mindre än 65 procent behöriga elever. Förra läsåret var det fyra skolor, och dessförinnan har det under flera år varit mellan sju och tio skolor. Diagrammet nedan visar att de lägsta nivåerna vad gäller andelen gymnasiebehöriga elever på skolnivå har höjts. Det är dock fortsatt stora skillnader mellan de skolor som har lägst respektive högst andel gymnasiebehöriga elever.

Diagram 2. Genomsnittlig andel elever med gymnasiebehörighet per kvintil av skolor. Årskurs 9, läsåret 2018/19–2023/24.

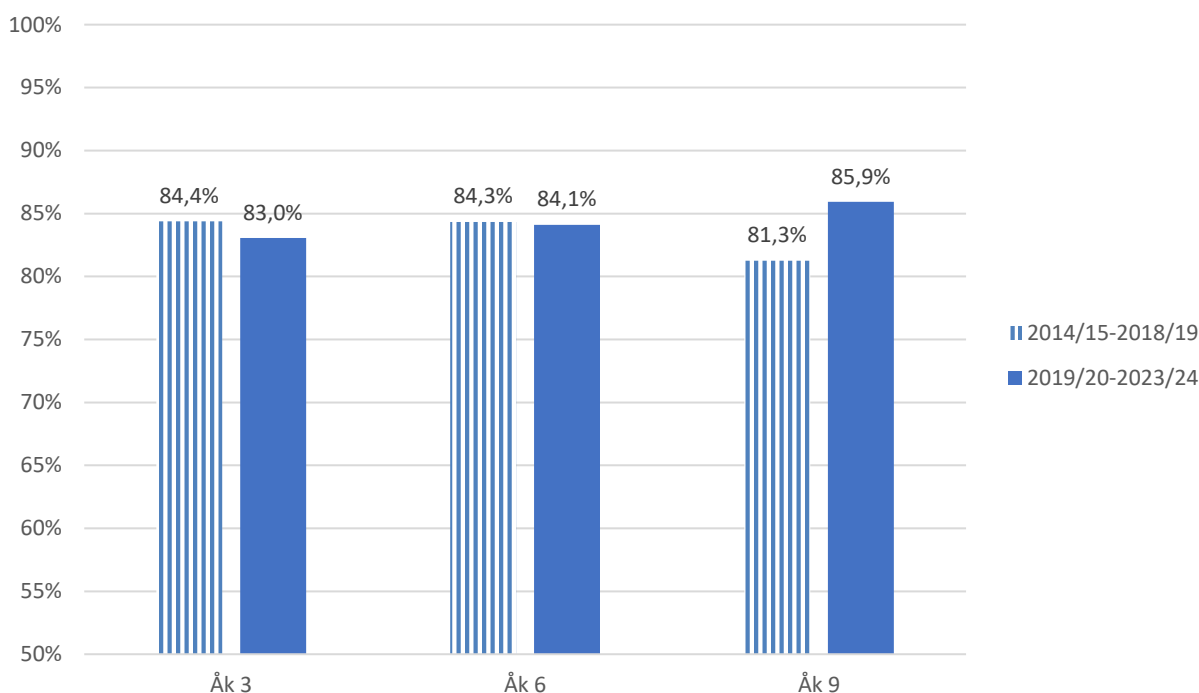
Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

Not: Varje linje representerar en kvintil. Kvintil 1 består av skolorna med den lägsta andelen gymnasiebehöriga elever, kvintil 5 av den högsta andelen. För varje kvintil redovisas i diagrammet den genomsnittliga gymnasiebehörigheten. Lika många skolor ingår i respektive kvintil (en femtedel av skolorna).

Högre måluppfyllelse i matematik de senaste åren för äldre elever, men inte för de yngre

En majoritet av de elever som endast var ett ämne ifrån behörighet saknade godkänt betyg i matematik (och de flesta av de andra saknade godkänt i svenska som andraspråk). Diagrammet nedan visar på en högre måluppfyllelse för elever i årskurs 9 de senaste åren jämfört med tidigare. För de yngre eleverna, årskurs 3 och 6 i diagrammet, ses inte riktigt samma positiva utveckling. Baserat på hur elever historiskt sett har presterat, är det en högre risk för de elever som i årskurs 3 inte når upp till kunskapskriterierna att inte nå ett godkänt betyg i årskurs 6 och 9, jämfört med dem som tidigt uppfyller kriterierna. Det betyder att en sjunkande måluppfyllelse i årskurs 3 riskerar att avspglas i resultaten i årskurs 9 inom några år.

Diagram 3. Andel elever som nått målen i matematik i årskurs 3, 6 och 9. Genomsnitt per delperiod 2014/15–18/19 respektive 2019/20–23/24.

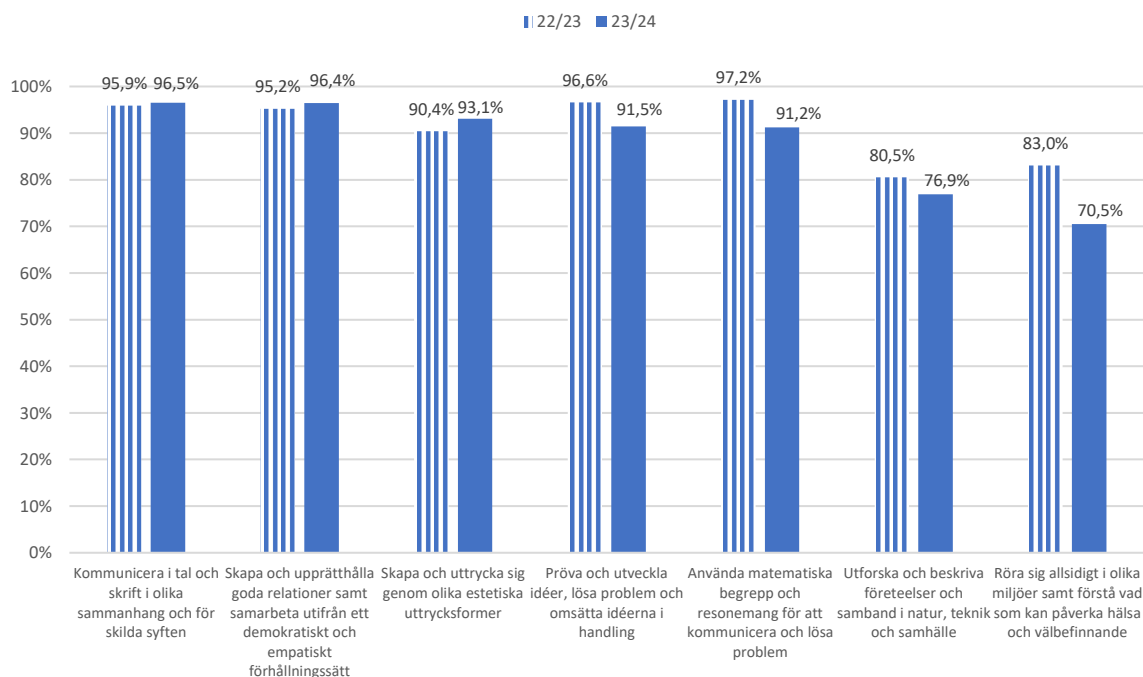

Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

Förskoleklass elever ges i stor utsträckning förutsättningar att utveckla sina förmågor

Så gott som alla skolor uppger att förskoleklass eleverna under läsåret 2023/24 getts förutsättningar att utveckla samtliga de sju förmågor som läroplanen anger. De flesta elever har helt eller till stor del getts förutsättningar att utveckla sina förmågor, även om andelen är lägre när det gäller förmågan att *utforska och beskriva företeelser och samband i natur, teknik och samhälle* samt förmågan att *röra sig allsidigt i olika miljöer samt förstå vad som kan påverka hälsa och välbefinnande*. Andelen vad gäller den senare förmågan har dessutom minskat ganska mycket det senaste läsåret.

Diagram 4. Andel elever i förskoleklass som helt eller till stor del getts förutsättningar att utveckla respektive förmåga, läsåret 2022/23–2023/24.

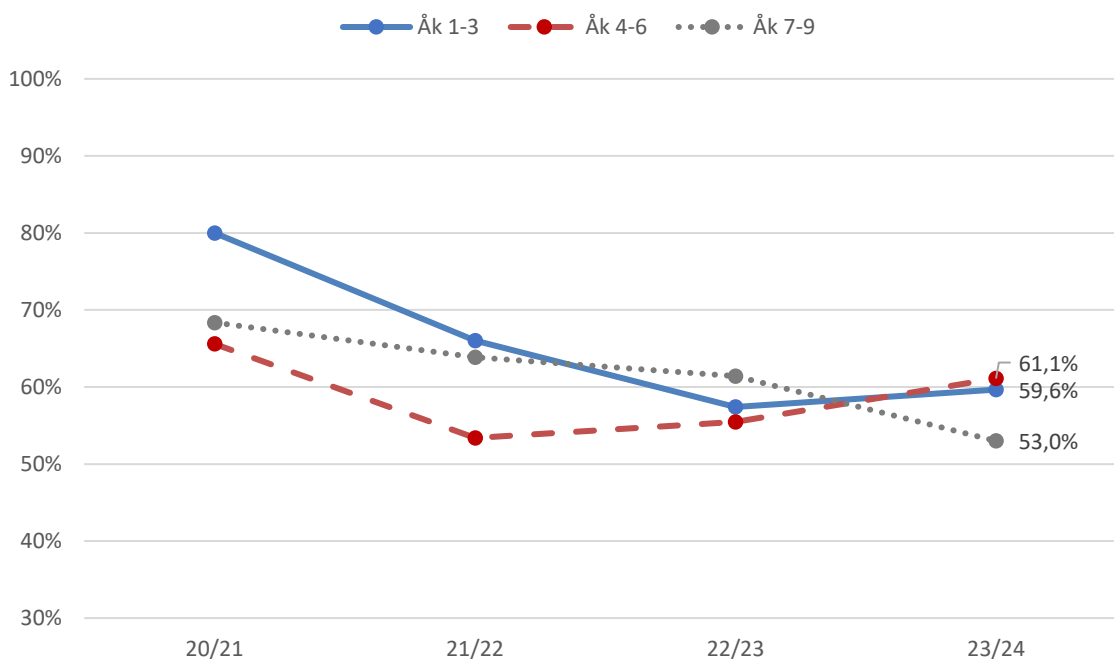
Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

Fortsatt resultatnedgång för högstadiel elever som läser ämnen i anpassad grundskola

Anpassad grundskola omfattar utbildning i ämnen eller ämnesområden, eller en kombination av dessa. Utbildningen kan också omfatta ämnen enligt grundskolans kursplaner. För de elever som läser ämnen enligt kursplanen för den anpassade grundskolan följer grundskoleförvaltningen från och med läsåret 2020/21 upp elevernas kunskapsresultat i alla årskurser.

Läsåret 2023/24 nådde 53 procent av eleverna målen i alla ämnen i årskurs 7–9, vilket är en förhållandevis stor nedgång jämfört med läsåret innan och andelen har minskat sedan uppföljningen startade läsåret 2020/21. I årskurs 4–6 har andelen ökat de senaste åren. Det senaste läsåret är det en ökning i andelen även i årskurs 1–3, en andel som dessförinnan hade minskat mycket.

Diagram 5. Andel elever i anpassad grundskola som nått målen i alla ämnen. Årskurs 1–9, läsåret 2020/21–2023/24.

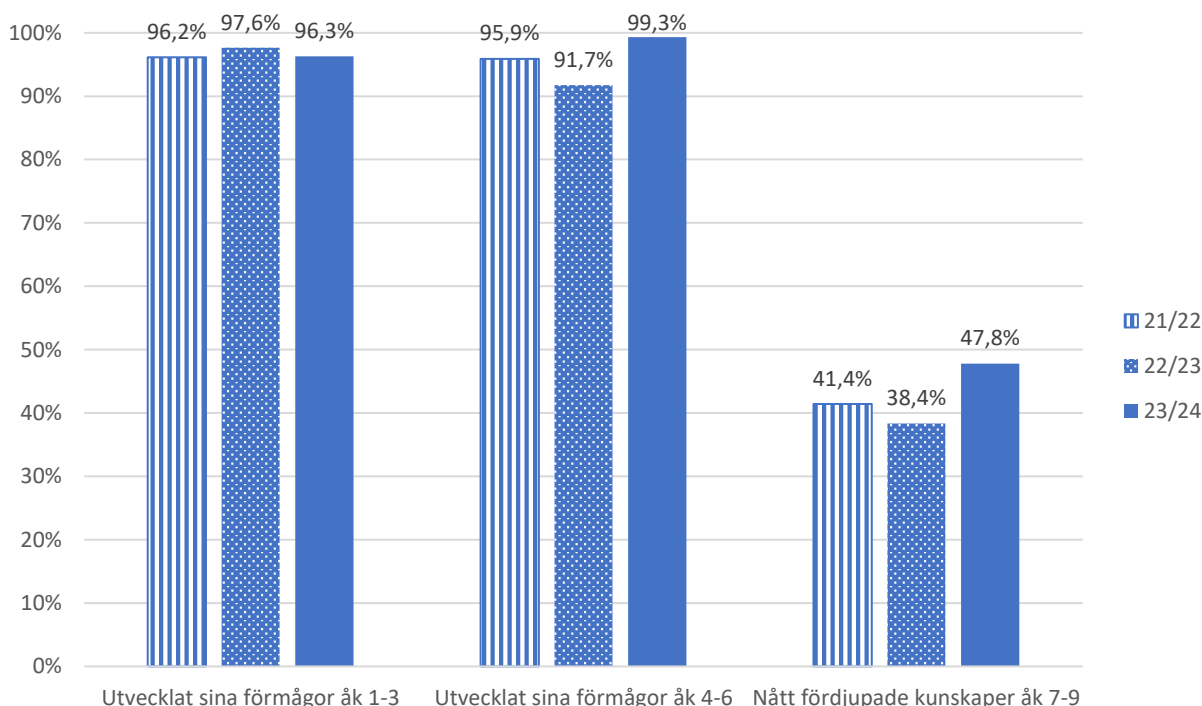

Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

Not: Uppgifterna avser elever i anpassade grundskolan som läst ämnen.

I måluppfyllelseundersökningen följer förvaltningen upp om eleverna som läser ämnesområden i årskurs 1–6 har utvecklat de förmågor som anges i läroplanen samt om eleverna i årskurs 7–9 nått fördjupade kunskaper. Jämfört med föregående läsår har andelen minskat i förmågorna verklighetsuppfattning och motorik samt varit ganska oförändrad i de övriga i årskurs 1–3. I årskurs 4–6 har andelen elever som utvecklat sina förmågor ökat i alla ämnesområden. Det betyder att andelen elever som utvecklat sina förmågor är, till skillnad från föregående läsår, högre i årskurs 4–6 än i årskurs 1–3 läsåret 2023/24. I årskurs 7–9 uppnådde cirka hälften av eleverna fördjupade kunskaper i ämnesområdena. Andelen har ökat jämfört med föregående läsår i alla ämnesområden, men särskilt i vardagsaktiviteter. Diagrammet nedan visar ett genomsnitt av andelen elever som utvecklat sina förmågor respektive fördjupat sina kunskaper.

Diagram 6. Andel elever i anpassad grundskola som har utvecklat sina förmågor respektive nått fördjupade kunskaper. Årskurs 1–9, läsår 2021/22–2023/24.

Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

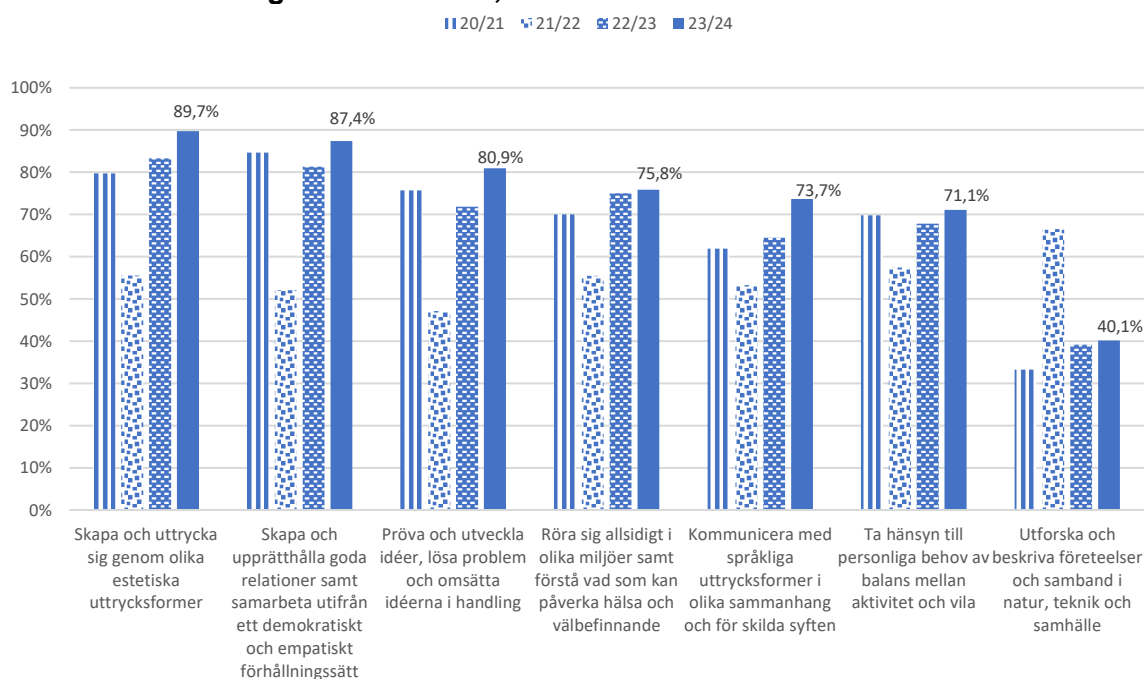
Not: Uppgifterna avser elever i anpassad grundskola som läst ämnesområden. Andelen är beräknad som ett genomsnitt av den andel som utvecklat sina förmågor/nått fördjupade kunskaper i respektive ämnesområde (estetisk verksamhet, kommunikation, motorik, vardagsaktiviteter och verklighetsuppfattning).

Skillnader i vilken grad elever i fritidshem ges förutsättningar att utveckla sina förmågor

I grundskoleförvaltningens måluppfyllelseundersökning uppger skolorna att de allra flesta elever i fritidshem ges förutsättningar att utveckla alla de sju förmågor som läroplanen anger.

Diagrammet nedan visar att det under åren har gjorts i olika hög utsträckning beroende på vilken förmåga det handlar om. En klar majoritet av eleverna ges exempelvis helt eller till stor del förutsättningar att utveckla förmågan att *skapa och uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer* och att *skapa och upprätthålla goda relationer samt förmågan att samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt*. När det gäller förmågan att *utforska och beskriva företeelser och samband i natur, teknik och samhälle* är andelen lägre. Läsåret 2021/22 var ett undantag då andelen när det gäller denna förmåga ökade mycket, medan andelen för de övriga förmågorna minskade, jämfört med läsåret före.

Diagram 7. Andel elever i fritidshem som helt eller till stor del getts förutsättningar att utveckla sina förmågor. Årskurs F-5, läsår 2020/21–2023/24.

Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

Sedan läsåret 2019/20 genomför skolor med fritidsverksamhet en självskattning digitalt, som kan användas som ett underlag i skolornas systematiska kvalitetsarbete. Arbetet inom områden såsom allsidiga kontakter och social gemenskap, rörelse och fysisk aktivitet samt elevernas förtrogenhet med demokratiska principer skattas högt alla år, medan extra anpassningar och särskilt stöd har haft det lägst skattade värdet varje år.

Värdegrundsresultat

Skolans värdegrundsuppdrag beskrivs i kapitel 1 och 2 i läroplanen. Uppdraget innebär bland annat att skolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang. Värdegrundsuppdraget ska genomsyra hela utbildningen och all undervisning.

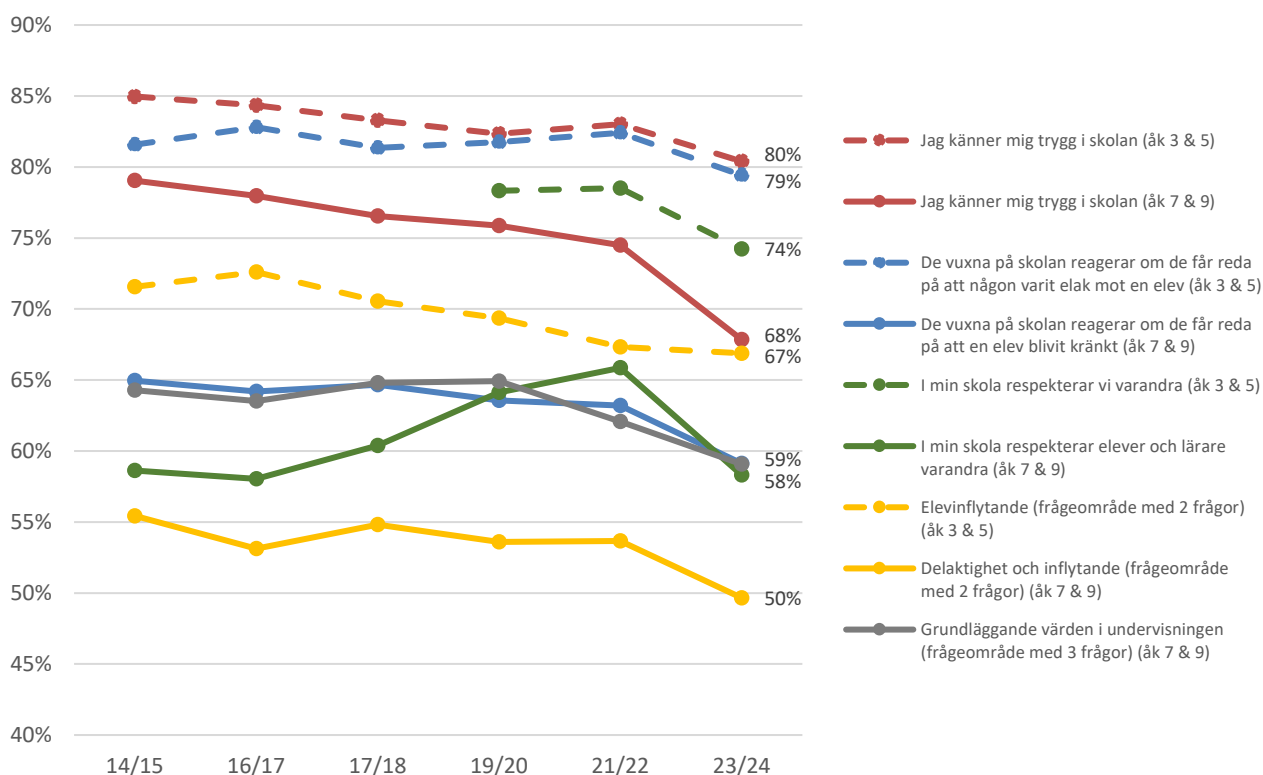
Lägre värdegrundsresultat i grundskoleförvaltningens enkätundersökning

I början av 2024 genomfördes grundskoleförvaltningens enkätundersökning som bland annat elever i årskurs 3, 5, 7 och 9 deltog i. Flera av enkätens frågeområden är kopplade till skolornas värdegrundsarbete. Undersökningen har sedan läsåret 2017/18 genomförts vartannat läsår.

Tidigare har resultaten inte förändrats lika mycket mellan två intilliggande undersökningstillfällen som de nu senast har gjort mellan 2021/22 och 2023/24 års undersökningar. Förändringarna har inneburit lägre resultat, vilket för övrigt gäller nästan alla av enkätens frågeområden, inte bara de som innehåller värdegrundsfrågor.¹

Diagrammet nedan visar andelen positiva enkätsvar på ett urval av värdegrundsfrågor eller -frågeområden, som är jämförbara över tid och mer eller mindre jämförbara mellan de olika årskurserna. Resultaten för de yngre eleverna (åk 3 & 5) är de streckade linjerna medan de heldragna linjerna avser resultaten för de äldre eleverna (åk 7 & 9). De yngre eleverna svarar generellt mer positivt än äldre. Det är en stor minskning i alla frågor/frågeområden det senaste läsåret, jämfört med hur det har varit tidigare mellan två intilliggande undersökningar. Över en längre tidsperiod minskar andelen positiva svar mest för de äldre eleverna på frågan *Jag känner mig trygg i skolan*.

Diagram 8. Andel positiva enkätsvar på ett urval av frågor och frågeområden om värdegrund. Årskurs 3 & 5 (streckade linjer) respektive 7 & 9 (heldragna linjer), läsåret 2014/15–2023/24.

Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

Not: Frågeområdena Elevinflytande/Delaktighet och inflytande avser frågorna *I min skola är vi elever med och påverkar vår skolmiljö* och *På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter*. Frågeområdet Grundläggande värden i undervisningen avser frågorna *I min skola får jag öva på att göra etiska ställningstaganden (...)*, *I min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen* och *I min skola pratar vi om mänskliga rättigheter*. Frågeområdet Grundläggande värden i undervisningen finns bara i enkäten till äldre elever.

Antalet kränkingsanmälningar har ökat jämfört med de senaste läsåren

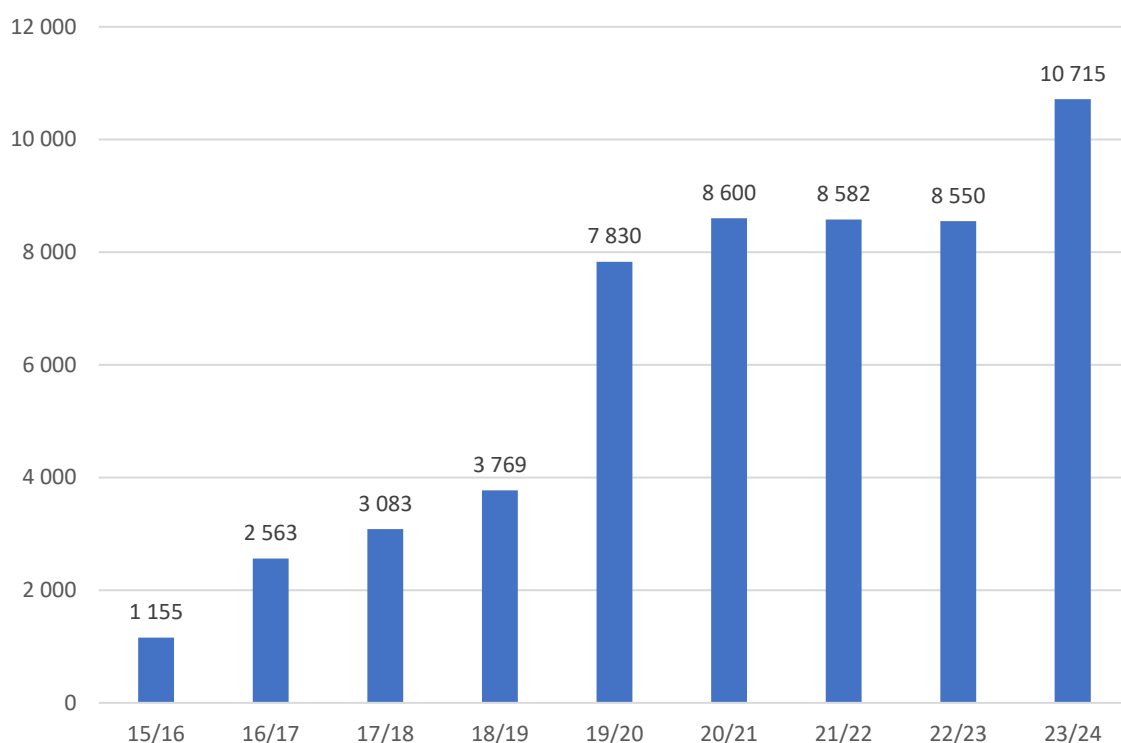
En skolas organisation och kultur samt de samarbetsformer som utvecklas mellan barn, elever, lärare och annan personal kan motverka, eller medverka till, att elever diskrimineras, trakasseras eller kränks. Anmälan till huvudmannen om kränkande behandling ska enligt skollagen upprättas

¹ Grundskoleförvaltningen Malmö stad (2024), *Enkätresultaten 2023/2024 – Elever i grundskola*.

vid alla incidenter då en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling. Om det sedan rör sig om en konstaterad kränkning eller inte avgörs i skolans utredning av händelsen.

Under läsåret 2023/24 anmäldes 10 715 kränkningar. Det är en ökning jämfört med senaste läsåren då antalet kränkningar har legat på en nivå kring 8 000. Höstterminens antal ligger på liknande nivåer som de senaste läsårens höstterminer, men under vårterminen gjordes cirka 3 000 fler anmälningar än under de senaste vårterminerna. Vid årsskiftet 2023–2024 övergick skolorna till att registrera kränkingsanmälningar i det digitala systemet Prorenata i stället för på fysiska pappersblanketter. En anledning till det ökade antalet under vårterminen kan vara att systemet gjort förfarandet med att registrera anmälningar enklare. Välbesökta utbildningar under läsåret med anledning av Prorenatas införande kan också ha skapat medvetenhet om att anmälan ska upprättas vid incidenter där elev upplever sig kränkt, vilken också kan ha bidragit till det ökade antalet.

Diagram 9. Antal kränkingsanmälningar läsåret 2015/16–2023/24.

Källa: Grundskoleförvaltningen Malmö stad.

Not: I diagrammet redovisas antal kränkningar som anmäls. Förvaltningen har i nuläget inga tillförlitliga data över hur stor andel av ärendena som efter skolans utredning bedöms vara konstaterade kränkningar. Efter läsåret 2024/25, då Prorenata använts ett helt läsår, kommer tillförlitligheten i datan vara större.

Likt tidigare läsår skiljer det sig stort i hur många anmälningar som rapporterats in till huvudmannen från olika skolor, från 7 anmälningar på den skola som rapporterat in lägst antal till 597 anmälningar på den skola som inrapporterat flest. Det verkar generellt vara vanligare att pojkar än flickor utsätts för kränkningar om man ser till anmälningsstatistiken. Detta mönster har även funnits tidigare läsår.

Av de inkomna anmälningarna kunde majoriteten klassificeras som en fysisk kränkning eller våld. Därefter är verbala eller skriftliga kränkningar vanligast. Den plats där flest kränkningar äger rum är enligt förvaltningens statistik skolgården (37 procent av anmälningarna), följt av undervisningslokaler (22 procent) och kapprum/korridor (19 procent). Fördelningen är relativt

oförändrad från föregående läsår. Andra vanliga platser är matsal, fritidshemmet utanför skoltid, omklädningsrum och nätet/sociala medier.

Av de 25 tillsynsärenden som inkom till grundskoleförvaltningen från tillsynsmyndigheter under läsåret 2023/24 hade 20 ärenden specifikt kränkande behandling som orsak till anmälan. Alla dessa ärenden initierades av Barn- och elevombudet. Det är med andra ord den vanligaste orsaken till anmälan, likt tidigare läsår. Även vad gäller klagomål är kränkande behandling vanligaste orsaken.

Som kan noteras i diagram 8 ovan ställs frågor i grundskoleförvaltningens elevenkät som är relaterade till skolans arbete med att förhindra kränkningar.² Andelen positiva svar på enkätfrågor som rör arbetet med att förhindra kränkningar har minskat över tid, men det gäller som tidigare nämnt även för en stor del av de andra frågorna i elevenkäten.

---

² Exempelvis enkätfrågorna ”Jag vet vem jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev” som ställs till årskurs 3–5 och ”De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt” som ställs till årskurs 7–9.

Grundskoleförvaltningens utvecklingsarbete

I detta stycke beskrivs det prioriterade utvecklingsarbete som förvaltningen bedrivit under läsåret 2023/24 i syfte att höja elevresultaten. I grundskoleförvaltningen formuleras utvecklingsområden som åtaganden. Läsårets åtaganden har valts utifrån analys och slutsatser i förra läsårets kvalitetsrapport. Åtagandearbetet kan antingen vara undersökande eller utvecklande i sin karaktär. Ett undersökande åtagande syftar till att ta reda på de bakomliggande orsakerna till en utmaning som förvaltningen har. Ett utvecklande åtagande syftar till att förbättra arbetet inom ett område där orsakerna till problemet är kända.

Undersökande åtaganden

Tillgänglig lärmiljö

I april 2023 beslutade förvaltningsledningen om ett direktiv för det undersökande åtagandet *Tillgänglig lärmiljö*. Åtagandet syftade till att i högre utsträckning tillgängliggöra undervisningen så att fler elever ska få möjlighet att nå målen för utbildningen inom ramen för den ordinarie undervisningen. Åtagandets syfte var också att skolorna med stöd av huvudmannen skulle kartlägga den pedagogiska, fysiska och sociala miljön ur ett tillgänglighetsperspektiv, utifrån kartläggningen lyfta fram goda insatser och arbetssätt som stödjer tillgängliga lärmiljöer samt identifiera förbättringsområden på skolenheterna. Därutöver skulle åtagandet undersöka hur huvudmannen systematiskt följer upp arbetet med tillgängliga lärmiljöer och elevhälsoarbetet.

Under höstterminen 2023 fick skolorna att ta del av ett självskattningsverktyg som de använde för att kartlägga skolans tillgänglighet. Verktöget togs fram utifrån Specialpedagogiska skolmyndighetens tillgänglighetsmodell för tillgänglig utbildning. Självskattningen genomfördes av både lärare, elevhälsopersonal, fritidshems- och rastpersonal, elevassistenter och skolledning.

Utöver självskattningen genomförde åtagandearbetsansvariga kompletterande intervjuer, sammanställde skolornas självskattningsresultat inom *Varje elevs bästa skola – digital certifiering 2022–2025* samt analyserade användarstatistik för upphandlade digitala lärresurser. Därtill var en del i åtagandearbetet en fördjupning av huvudmannens uppföljning av skolornas elevhälsoplaner.

Den generella bilden, utifrån projektets slutsatser, är att det finns ett aktivt arbete på de flesta grundskolor i Malmö stad kring olika aktiviteter och metoder som kan kopplas till tillgänglig lärmiljö, även om det inte alltid är uttalat. Det finns ett stort engagemang för frågan inom förvaltningen samt många goda exempel och arbetssätt på skolorna som presenteras i projektrapporten. Projektets övergripande slutsatser är dock att skolornas arbete generellt sett inte utgår från en gemensam förståelse av definitioner, samt att många skolor endast beaktar en av aspekterna (social, pedagogisk eller fysisk) inom tillgänglig lärmiljö. För att en verksamhet ska lyckas i skapandet och utvecklandet av tillgängliga lärmiljöer behöver det finnas en samsyn och gemensam förståelse för dess innebörd. På samma sätt är det viktigt att komma ihåg att de tre olika aspekterna samspelar med varandra och behöver beaktas som en helhet för att utbildningen ska kunna bli tillgänglig. Utredningens resultat visar vidare att aktiviteter knutna till tillgänglighet ofta ingår i skolornas systematiska kvalitetsarbete, men att det saknas en systematik och struktur för uppföljning. Viktiga framgångsfaktorer i skolors tillgänglighetsarbete är att det finns en organisation och systematik för att hinder för tillgängligheten både identifieras och undanröjs.

Utöver de mer övergripande utvecklingsbehov som nämns ovan har projektet även identifierat andra utvecklingsbehov utifrån självskattningsresultatet. Dessa utvecklingsbehov handlar bland annat om att vidareutveckla och stärka:

- det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet

- samverkan mellan elevhälsan och övrig personal i skolan
- elevhälsans kunskap inom Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK)
- arbetet med digitala verktyg och digital kompetens
- arbetet med tillgängliga lärmiljöer i rast- och fritidshemsverksamhet.

Vad gäller skolornas elevhälsoplaner är projektets slutsatser att de används på varierande sätt. Elevhälsoplanen tillskrivs olika syften, från att förtydliga skolans interna ärendegångar och rollbeskrivningar till att beskriva identifierade utvecklingsområden inom elevhälsan. Resultatet visar även att det saknas goda strukturer för uppföljning av arbetet med elevhälsoplanerna på huvudmannanivå.

Det finns en enighet inom förvaltningen om att elevhälsoarbetet inte bör ses som en isolerad del i skolan utan som en del i ett gemensamt arbete, vilket även kan kopplas samman med förutsättningarna för att skapa goda och tillgängliga lärmiljöer. Genom att samordna elevhälsoarbetet i relation till allt utvecklingsarbete på skolorna kan ett mer samlat grepp tas. I linje med detta visar projektet på en samstämmighet i förvaltningen om att elevhälsoplanen bör integreras med åtagandepLANEN och kvalitetsrapporten, utifrån att elevhälsoarbetet ska vara en del av det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet. På detta sätt skapas även bättre förutsättningar för att identifiera och arbeta vidare med utvecklingsområden inom elevhälsoarbetet inom ramen för huvudmannens uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet.

Åtagandearbetet avslutades i mars 2024. Även om det inte blivit något fortsatt utvecklande åtagande på temat tillgänglig lärmiljö bedrev grundskoleförvaltningen läsåret 2023/24 ett fristående utvecklingsprojekt som angränsar till detta åtagande, *Organisering av särskilda undervisningsgrupper, resursskolor, akuttskolor och andra specialiserade lärmiljöer*. Projektet syftade till att utreda en framtida organisation samt styrning- och ledningssystem avseende särskilda undervisningsgrupper och resursskolor. I juni 2024 tog förvaltningsledningen beslut om att inrätta sex resursskolor som ersätter bland annat de centrala särskilda undervisningsgrupperna. Det har även tagits beslut om inrättandet av akuttskolor, för de elever som av disciplinära skäl tillfälligt behöver placeras utanför den egna skolenheten, och skolsociala team.

Utvecklande åtaganden

Kompetensförsörjning

Förvaltningen har haft kompetensförsörjning som ett åtagande sedan 2016 och inrättade i samband med det en enhet som arbetar specifikt med kompetensförsörjning under HR-avdelningen. Åtagandets målbild har varit att grundskoleförvaltningen har rätt kompetens på rätt plats för att klara sitt uppdrag idag och framåt, samt attraherar och behåller medarbetare. Åtagandet skulle också bidra till att förbättra strukturerna för att höja lärarbehörigheten, komplettera skolornas bemanning med andra yrkesgrupper än lärare samt skapa ett hållbart arbetsliv där medarbetarna trivs och kan utvecklas på bästa sätt.

Det har bedrivits en rad delprojekt inom åtagandet sedan det prioriterade arbetet med kompetensförsörjning började, till exempel uppdragsutbildningen gentemot fritidshem, som erbjuds personal som arbetar i Malmös fritidshem för att få en grundlärarexamen mot fritidshemmet och som genomförts i samarbete med Kristianstad högskola. Ett annat exempel är den arbetsintegrerade lärarutbildningen som genomförs med Malmö universitet och som möjliggör för studenter att arbeta i grundskolor parallellt med sina lärarstudier. Ett ytterligare exempel är förvaltningens strategiska satsning på verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för att få fler nyexaminerade studenter att välja Malmö stad som arbetsgivare efter slutförd utbildning.

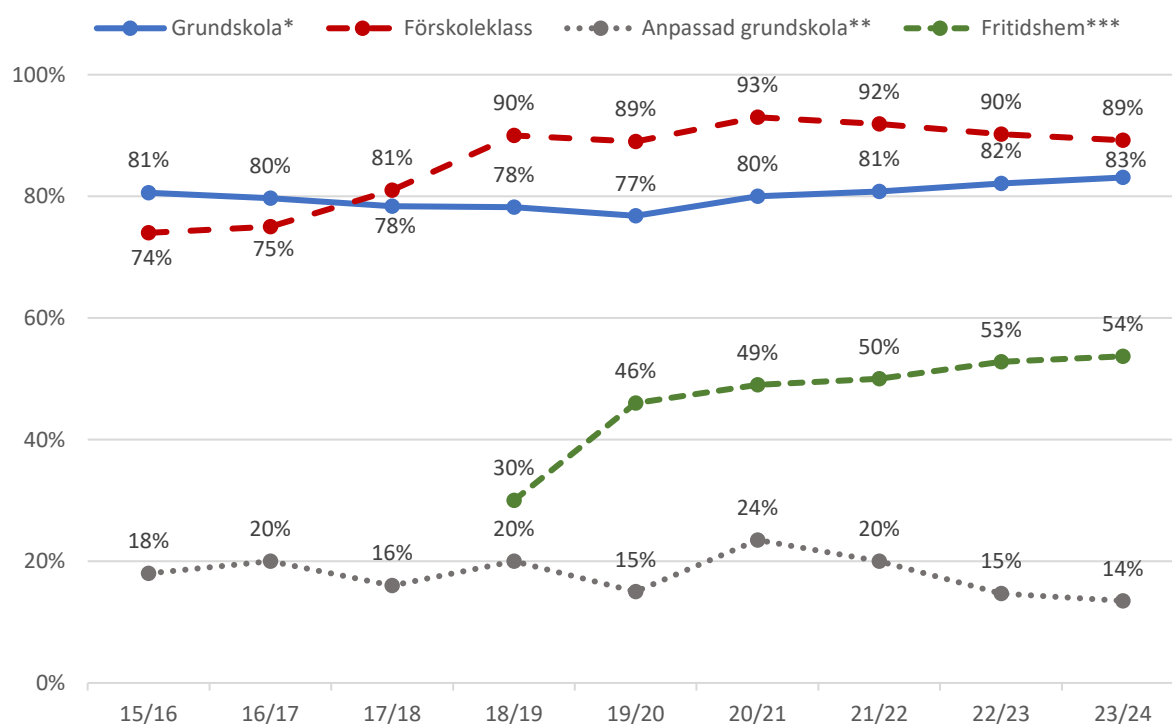
Under läsåret 2023/24 har det också pågått ett projekt med syfte att se över befattningen elevassistent utreda och ge förslag på kompetensmodeller samt gemensam introduktion och utbildningspaket för yrkesgruppen. Slutligen kan även projektet HÖK21 nämnas, som har syftat till att, utifrån intentionerna i läraravtalet, upprätthålla och utveckla en god arbetsmiljö. Det skulle också skapa en ändamålsenlig arbetsorganisation och en god strategisk kompetensförsörjning på varje skola genom att stärka samverkan och samsyn kring de olika perspektiven arbetstid, arbetsorganisation, arbetsmiljö, lönebildning och strategisk kompetensförsörjning.

Resultaten inom åtagandets olika delprojekt är generellt mycket goda. En förändring i kompetensförsörjningsarbetet som skett under läsåret är att fokus i arbetet skiftat från vara att attrahera och rekrytera till att i stället främst fokusera på att kvalitetshöja och behålla befintlig personal. Identifierade framgångsfaktorer i arbetet har varit samarbete med skolor, lärosäten, fackliga organisationer och andra intressenter, tillgång till seniora medarbetares kompetens samt ett strukturerat och långsiktigt arbete mot svårrekryterade grupper som är välgrundat i förvaltningens analyser. Utmaningar inom delprojekten har varit vissa avhopp från utbildningar samt förvaltningens och skolornas påverkan av budgetläget under år 2024.

Grundskoleförvaltningens breda och långsiktiga arbete med kompetensförsörjning mot svårrekryterade grupper har fått effekt sett till flera personalnyckeltal. Enligt statistik från Skolverket är andelen legitimerade lärare i grundskola i Malmö stad som har behörighet i minst ett av sina undervisande ämnen 83 procent läsåret 2023/24. Behörighetsgraden i Malmös grundskolor har ökat de fem senaste läsåren och ligger nu på en något högre nivå än rikssnittet, men lägre än övriga storstäder.

Även andelen lärare med behörighet att undervisa i fritidshemmen har ökat under en längre tid och ligger på en hög nivå nationellt sett. Andelen lärare som är behöriga att undervisa i anpassad grundskola och andelen lärare behöriga att undervisa i förskoleklass har minskat de senaste åren, vad gäller förskoleklassen från en hög nivå. Vad gäller anpassad grundskola är den nationella bristen på behöriga lärare stor. Kompetensgapen i förvaltningen analyseras vartannat år i en rapport och i analysen för 2023 framkommer att gapet för lärare i grundskola har minskat sedan 2021.

Diagram 10. Andel behöriga lärare i olika skolformer, läsår 2015/16–2023/24.

Källa: Skolverket.

Not: *Andel behöriga lärare i grundskola med behörighet i minst ett av sina undervisande ämnen. **Andel lärare med speciallärarexamen med inriktning mot utvecklingsstörning samt förskollärary- eller lärarexamen, alternativt en lärar- eller förskolläraryxamen som omfattar en inriktning eller specialisering mot utvecklingsstörning. ***Andel lärare i fritidshemmet med behörighet att undervisa i fritidshemmet. 1 juli 2019 infördes krav på lärarlegitimation och behörighet för undervisning i fritidshemmet. All statistik avser tjänstgörande lärare.

Den externa personalomsättningen, det vill säga andelen tillsvidareanställda som slutat i grundskoleförvaltningen under året, har de senaste åren legat runt 9 procent. 2022 var ett undantag då personalomsättningen uppnådde 12,5 procent. Detta kan möjligen ha varit till följd av den ökade rörligheten som präglade arbetsmarknaden efter pandemiåren. Under 2023 låg personalomsättningen återigen på en normal nivå, 9,3 procent. Den interna rörligheten inom förvaltningen har minskat sedan 2020. Personalomsättningen har 2023 minskat för grundskollärare, förskollärare och elevassistenter i jämförelse med 2022. Det är i övrigt ingen av förvaltningens stora personalkategorier som har en extra hög personalomsättning i jämförelse med förvaltningens snitt.

På längre sikt görs bedömningen att det finns goda möjligheter framöver att utifrån det minskande elevantalet (och därigenom ett minskat rekryteringsbehov), och fortsatta behörighetshöjande insatser nå ännu högre behörighetsgrad på skolorna. Detta ställer dock krav på fortsatt strategiskt arbete för att kunna öka personalens behörighet inom vissa skol- och verksamhetsformer eller inom vissa ämnen där behoven är extra stora. För att kunna behålla personal kommer det också krävas arbete framöver för att grundskoleförvaltningen ska fortsätta uppfattas som en attraktiv arbetsgivare som erbjuder möjlighet till ett hållbart arbetsliv. I höstterminen 2024 avslutas förvaltningens utvecklande åtagande om kompetensförsörjning, men arbetet fortsätter inom ramen för förvaltningens driftsarbete.

Likvärdig och utvecklande undervisning i svenska som andraspråk

Svenska som andraspråk är fortsatt det enskilda ämne som eleverna i årskurs 9 har lägst måluppfyllelse i, tillsammans med matematik. Utifrån identifierade utvecklingsbehov kopplat till

undervisningen i ämnet, såsom bedömningen av vilka elever som ska läsa ämnet, organisering av undervisningen och kompetensen hos de undervisande lärarna, arbetade förvaltningen 2020/21 med ett undersökande åtagande om svenska som andraspråk. Under vårterminen 2022 startade förvaltningen ett utvecklande åtagande utifrån de slutsatser som drogs i det undersökande åtagandet med syfte att skapa goda förutsättningar för att utveckla en likvärdig och kvalitativ undervisning i svenska som andraspråk och att stödja alla skolor att utveckla undervisningen i ämnet. Det utvecklande åtagandet i svenska som andraspråk bestod av tre huvuddelar:

Riktlinjer

Nya riktlinjer för undervisningen i svenska som andraspråk togs fram av projektgruppen som arbetade med åtagandet. Riktlinjerna reglerar hur arbetet med svenska som andraspråk ska organiseras och genomföras, och är obligatoriska för skolorna att följa från och med augusti 2024. En viktig del av riktlinjerna är att skolorna ska använda Sva-luppen, som utgör en gemensam form för hur skolorna genomför behovsbedömning av om en elev ska läsa svenska eller svenska som andraspråk på ett systematiskt och kvalitativt sätt.

Stödmaterial

Flera stödmaterial i syfte att implementera riktlinjerna och Sva-luppen togs fram inom ramen för åtagandet. Samtliga stödmaterial syftar till att förbättra förutsättningar kring undervisningen. Klassrumsnära stödmaterial om konkret undervisning har dock inte varit en del av åtagandet.

Kompetensutveckling

Trots att kompetensutveckling om Sva-undervisning var en del av det ursprungliga direktivet beslutade förvaltningen i februari 2023, med anledning av den då ansträngda situationen på flera skolor, att åtagandet inte skulle inkludera någon obligatorisk central kompetensutveckling. Åtagandet skulle inte heller samordna behörighetsgivande kurser eller andra samarbeten med lärosäten. Fortbildningsinsatser kopplade till de nya riktlinjerna genomfördes under läsåret 2023/24 som en del av åtagandet. Denna fortbildning syftade i förlängningen till en förbättrad undervisning men berörde inte det klassrumsnära arbetet.

Åtagandet avslutades i augusti 2024. Det har inte funnits möjlighet att redovisa effekter av åtagandet ännu, då de nya riktlinjerna för svenska som andraspråk trädde i kraft först i samband med att åtagandet avslutades. Projektets resultat visar dock att insatserna i hög grad har mött skolornas behov och önskemål, och att drygt 60 grundskolor har ett pågående eller redan avslutat implementeringsarbete med den nya riktlinjen och Sva-luppen. Åtagandets leveranser togs väl emot av skolledare och lärare som i samtal uppgav att riktlinjer och stödmaterial stöttar deras arbete med, och förståelse för, ämnet svenska som andraspråk. Förvaltningen planerar att höstterminen 2026 göra en uppföljning av åtagandets effekt med samma undersökningsmetoder som användes i arbetet med det undersökande åtagandet.

Utveckling av elevernas läs- och skrivförmåga

I kvalitetsrapporten för läsåret 2022/23 identifierades *stora skillnader i elevernas läsförmåga och läsförståelse* och *tidiga insatser* som identifierade utmaningar för förvaltningen. I och med åtagandeplanen för 2023/24 togs beslut om att förvaltningen utifrån dessa utmaningar skulle starta ett åtagande om *läsning och läsförmåga*.

Under vårterminen 2024 har förvaltningen bearbetat utformningen av uppdraget genom dialog mellan utbildningschefer, avdelningen stöd och utveckling (före detta utvecklingsavdelningen) och övriga chefer i förvaltningsledningen. Som en del i denna process har det bedrivits kompletterande analyser och omvärldsbevakning inom området. Efter bearbetningen landade förvaltningsledningen i att åtagandet inte enbart ska fokusera på läs- utan också på skrivförmåga.

Eftersom det redan finns en relativt tydlig bild hos förvaltningsledningen av vilka insatser åtagandet behöver fokusera på landade man också i att åtagandet ska ha ett utvecklande i stället för ett undersökande fokus.

I oktober 2024 fastslogs inriktningen genom att förvaltningsledningen tog beslut om ett uppdragsdirektiv för åtagandet. Åtagandet kommer syfta till att ge såväl enskilda skolenheter som huvudmannen ett stöd för att systematiskt kunna arbeta med läs- och skrivutveckling. Syftet är också att den enskilda eleven i klassrummet ska få goda förutsättningar att utveckla sin läs- och skrivförmåga. Förväntat resultat och mål med åtagandet är att strukturer och strategier tas fram som stödjer undervisnings-, rektors- och huvudmannanivåerna. Stödet ska ge varje elev förutsättningar för att kunna utveckla sin språkliga medvetenhet, läs- och skrivförmåga och för att kunna använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt enligt det nationella kvalitetssystemets målsättningar.

Strukturerna och strategierna kommer att ta sin ansats i systematik kring:

- kartläggning
- samverkan mellan professioner
- undervisning
- uppföljning

Projektet förväntas resultera i strukturer och strategier för alla årskurser. Dessa kommer bli redskap och stöd för undervisningen i klassrummet samtidigt som de kommer hjälpa skolenheter och huvudmannen att följa upp elevernas läs- och skrivförmåga. Åtagandet planeras pågå fram till 15 december 2026.

Analys av förvaltningens samlade resultat

I detta kapitel analyseras kunskaps- och värdegrundresultaten för att försöka förstå vad som påverkar måluppfyllelsen, det vill säga varför resultaten ser ut som de gör. Demografiska data, perceptuella data och processdata används för att förstå och förklara elevresultaten.

Förbättrade resultat på skolor med svårare förutsättningar

Andelen gymnasiebehöriga elever i årskurs 9 på Malmös kommunala grundskolor ligger fortsatt på en förhållandevis hög nivå. Omkring 80 procent eller mer av eleverna har uppnått en grundläggande gymnasiebehörighet varje läsår sedan 2020/21 och andelen är det senaste läsåret på nästan samma nivå som den är nationellt, där utvecklingen jämfört med Malmö inte varit lika positiv de senaste åren. Inte minst har gymnasiebehörigheten i Malmö ökat de senaste åren på skolor som jämfört med andra skolor har svåra förutsättningar utifrån elevernas socioekonomiska bakgrund. Det tyder på en ökad likvärdighet mellan skolor i Malmö. Faktorer som den ökande lärarbehörigheten och det förbättrade kvalitetsarbetet har troligen bidragit till att lyfta resultaten på skolor med mindre gynnsamma socioekonomiska förutsättningar.

Samtidigt har elevernas socioekonomiska bakgrund generellt sett förstärkts även hos elevgruppen med de mest utmanande förutsättningarna, vilket också ligger bakom de minskade skillnaderna mellan skolor och till att färre skolor har mycket låga resultat. Exempelvis fortsätter antalet elever som har högutbildade föräldrar att öka och antalet nyanlända elever har minskat kraftigt de senaste åren.³ Detta avspeglas i att grundskoleförvaltningens prognos för andelen gymnasiebehöriga elever i årskurs 9 har höjts. Den faktiska gymnasiebehörigheten har dock under de senaste åren inte nått upp till denna prognos.

Fler elever behöver klara matematiken

För de mer än 500 avgångselever som läsåret 2023/24 inte blev behöriga till gymnasiet är det ofta i matematik som det saknas ett godkänt betyg. Måluppfyllelsen i ämnet har dock ökat de senaste åren för högstadieleverna. För årskurs 9 har resultaten också förbättrats på de nationella proven och överensstämmelsen mellan slutbetyg i ämnet och provbetyget har ökat, även om skillnaden mellan prov- och ämnesbetyg fortsatt är stor på flera skolor. När det gäller de förbättrade resultaten i årskurs 9 kan en förklaring, utöver de förbättrade socioekonomiska förutsättningarna, vara den utökade undervisningstid i matematik som eleverna i årskurs 7–9 har fått efter förändringar i den nationella timplanen, samt ett ökat fokus på ämnet som de senaste årens åtagande *Matematikundervisning för alla* bidragit till. Samtidigt visar grundskoleförvaltningens analyser att progressionen i betygsutvecklingen inte har varit lika stark de allra senaste åren som dessförinnan. Exempelvis gick tidigare en högre andel elever från ett icke godkänt till ett godkänt betyg i matematik, men även i svenska/svenska som andraspråk, under sin högstadietid. Samma utveckling kan ses nationellt. Om andelen hade varit lika hög de senaste åren hade ännu fler högstadielever kunnat höja sina resultat och avvikelserna gentemot det förväntade utfallet enligt förvaltningens prognosmodell hade varit mindre.

Det är även viktigt att resultaten i matematik ökar för de yngre eleverna, då låga resultat i de tidigare årskurserna riskerar att kvarstå även i senare årskurser. Mot denna bakgrund är det bekymmersamt att de yngre elevernas måluppfyllelse har minskat de senaste åren, framför allt när det gäller flickornas resultat. Förklaringar till denna skillnad mellan flickor och pojkar är

---

³ Grundskoleförvaltningen Malmö stad, *Förutsättningsrapport 2023/2024*.

förmodligen många. Oavsett orsaker påkallar den beskrivna utvecklingen behovet av tidiga stödinsatser för de elever som är i behov av det.

God undervisningskvalitet är avgörande

Kvalitet i undervisningen är en avgörande faktor för elevernas lärande och för goda resultat, och har identifierats av förvaltningens utbildningschefer som ett utvecklingsområde på flera skolor. Exempelvis behöver undervisningen anpassas mer till elevernas behov, vara varierad och hålla en hög kvalitet i alla ämnen. I grundskoleförvaltningens elevenkäter har frågor om lusten att lära besvarats alltmer negativt av eleverna under flera års tid, en utveckling som också fångas upp på nationell nivå i Skolinspektionens skolenkäter och som kan indikera att undervisningens kvalitet skulle behöva bli bättre. Elevrådsrepresentanter som har deltagit i årets arbete med förvaltningens kvalitetsrapport pekar på betydelsen av att läraren är pedagogisk, att det finns studiero och att undervisningen varierar för att man som elev ska känna en lust till att lära sig mer.

Orsaker till skiftande kvalitet i undervisningen kan vara bristande samsyn på skolan gällande vad kvalitet i undervisningen innebär eller skillnader i kompetens och erfarenheter mellan lärare. Det kan också handla om hur skolan organiserar förstelärarna. Förvaltningens utbildningschefer bedömer till exempel att skolorna kommit olika långt när det gäller möjligheterna för förstelärarna att bedriva ett undervisningsnära förbättringsarbete.

En slutsats i den följeforskning som gjordes av förvaltningens kvalitetsarbete mellan 2018–2022 var att den så kallade förbättringskapaciteten stärkts i flera aspekter, men att kopplingen mellan de olika ansvarsnivåerna skulle kunna stärkas, det vill säga mellan huvudmanna-, rektors- och undervisningsnivå. Denna koppling är en förutsättning för att kvalitetsarbetet ska nå ut i klassrummet och skapa effekt för eleverna. I övrigt framkom många tecken på en positiv utveckling i skolornas systematiska kvalitetsarbete i årets kvalitetsdialoger, exempelvis mer fördjupade analyser av resultaten, att alla skol- och verksamhetsformer på skolan innefattas i kvalitetsarbetet samt att skolornas åtagandearbete blivit mer långsiktigt och fokuserat.

Konsekvenser av förändrade ekonomiska förutsättningar på skolorna

Läsåret 2023/24 innebar förändrade ekonomiska förutsättningar för många av Malmös skolor. För att anpassa verksamheterna till bland annat ett minskat elevantal minskades personalstyrkan på en stor del av dessa skolor. De personalkategorier som främst minskat i antal är obehöriga lärare och elevassistenter. Ungefär hälften av skolorna hade färre elevassistenter 2023/24 jämfört med 2022/23 och ungefär två tredjedelar av skolorna hade färre obehöriga lärare. Samtidigt som det totala antalet undervisande lärare har minskat något, har andelen behöriga lärare i grundskola höjts både totalt i förvaltningen och på många av skolorna.

På frågor som skickats ut till rektorerna i arbetet med läsårets kvalitetsrapport svarar flertalet att undervisningens kvalitet och måluppfyllelse påverkats negativt på något sätt av personalförändringarna. Det finns också skolor som menar att förändringarna inte haft någon påverkan eller att det finns positiva aspekter av dem. Bland de negativa aspekterna nämner flera av rektorerna att den minskade lärartätheten kan ha påverkat lärarnas arbetsmiljö, exempelvis genom att lärare fått gå in och vikariera mer för varandra. De svarar också att vakansprövningen som infördes vårterminen 2024 i vissa fall har gjort det svårt att hitta rätt person till rätt tjänst. Utbildningschefer ser också att det generellt sett blivit ett stort fokus på organisation och ekonomi snarare än vision och pedagogik för rektorerna. Positiva effekter som tagits upp av vissa skolor är bland annat att man höjt kvaliteten i personalstyrkan genom att byta ut obehörig personal mot behörig och att man fått tillfälle att se över sin bemanning och organisation. Det är svårt att hitta statistiska samband mellan förändrad personaltäthet och måluppfyllelse på skolnivå.

Än så länge syns heller inte någon tydlig påverkan av förändringarna i förvaltningens arbetsmiljörelaterade statistik, som sjukfrånvaro och i medarbetarenkäten. Det är troligtvis för tidigt att dra slutsatser om personalförändringarna eventuellt har fått någon effekt på elevernas måluppfyllelse.

Högre frånvaro sedan pandemin

Läsåret 2021/22 var ett rekordår vad gäller elevernas frånvaro, med största sannolikhet på grund av de omständigheter som rådde under Covid-19-pandemin. Sedan dess har frånvaron minskat en del men ligger än så länge kvar på en ny, högre nivå än innan 2021/22. Mönstret finns i alla årskurser, men är extra tydligt i högstadiet. Vad gäller årskurs 9 har andelen elever med en frånvaro som ligger mellan 0–10 procent av den totala undervisningstiden minskat från ca 50 procent till under 40 procent de senaste åren. Andelen elever som har en frånvaro som ligger över 50 procent utgör de senaste läsåren 3–4 procent av eleverna i årskurs 9, i stället för som tidigare runt 2 procent. Som framgår av grundskoleförvaltningens kunskapsresultatrapport finns det ett samband mellan grad av frånvaro och måluppfyllelse.⁴ Det går också att se att frånvaron för årskurs 9 varit särskilt hög de läsår som förvaltningen inte har nått upp till den gymnasiebehörighet som förväntats utifrån att, som tidigare nämnts, elevernas socioekonomiska förutsättningar förbättrats.

Statistiken visar att det främst är den anmälda frånvaron som har ökat. Förutom att det kan finnas nya normer kring när elever bör stanna hemma vid sjukdom kan den ökade frånvaron även vara relaterad till exempelvis brister i arbetet med särskilt stöd. Även om flickorna i högstadiet generellt sett uppnår högre kunskapsresultat än pojkarna har frånvaron varit lite högre än pojkarnas sedan läsåret 2021/22. Det kan vara kopplat till att flickor verkar trivas något sämre i skolan än pojkar, sett till hur de svarar i elevenkäterna. Flickor svarar exempelvis i högre grad än pojkar negativt på frågor som rör ordningsregler, lust att lära och studiero.

Goda lokala förutsättningar kan förklara stabila resultat i förskoleklassen

Utifrån skolornas bedömning är andelen elever i förskoleklassen som helt eller i stor utsträckning har getts förutsättningar att utveckla sina förmågor hög och relativt stabil över tid. Andelen är dock lägre när det gäller förmågan att *röra sig allsidigt i olika miljöer samt förmågan att förstå vad som kan påverka hälsa och välbefinnande*, vilket möjligen kan bero på att idrott och hälsa inte har en lika naturlig plats på schemat i förskoleklassen som i grundskolan då kurs- och timplan för ämnet idrott och hälsa först finns från och med årskurs 1. Andelen är också något lägre vad gäller förmågan att *utforska och beskriva företeelser och samband i natur, teknik och samhälle* – en andel som för övrigt är särskilt låg i fritidshemmet. Goda personalförutsättningar, som att lärartätheten blivit bättre och att lärarbehörigheten i förskoleklassen är hög i nationell jämförelse, kan ha haft en positiv påverkan på resultaten. Möjligen kan också det faktum att Malmö lägger relativt stora ekonomiska resurser på förskoleklassen per elev jämfört med riket och övriga storstäder bidra till en hög kvalitet i undervisningen.⁵ Även om dessa lokala förutsättningar för förskoleklassverksamheten i Malmö är relativt goda finns det andra utmaningar för denna skolform utifrån att de strukturella förutsättningarna för förskoleklassen ser annorlunda ut än för grundskolan. Ett sådant exempel är att lärare i förskoleklassen ofta även arbetar på fritidshem, och därmed har anställningsformen semestertjänst i stället för ferietjänst, vilket innebär att de har mindre planeringstid än exempelvis grundskollärare. Detta påverkar möjligheten till att

---

⁴ Grundskoleförvaltningen Malmö stad (2024), *Kunskapsresultaten i Malmös skolor 2023/24*.

⁵ Grundskoleförvaltningen Malmö stad, *Förutsättningsrapport 2023/2024*.

exempelvis kunna planera och följa upp undervisningen samt delta i kompetensutvecklingsinsatser.

Kartläggningen av elevernas matematiska tänkande och språkliga medvetenhet i förskoleklassen är en viktig pusselbit i läsa-skriva-räkna-garantin som kan ge möjlighet att tidigt identifiera behov av stödinsatser. Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete har sedan tidigare identifierat tidiga insatser och genomförandet av garantin som en utmaning. Under läsåret presenterade också Skolverket en nationell tillsynsrapport som likt förvaltningen identifierar brister i arbetet med läsa-skriva-räkna-garantin på svenska skolor. Bristerna gällde till exempel att obligatoriska material inte alltid genomförs i sin helhet eller i rätt tid, att specialpedagogisk kompetens saknas eller nyttjas inte som avsett och att skolornas organisation och rutiner inte alltid stödjer ett korrekt genomförande av garantin.⁶

Förutsättningar för kvaliteten i anpassad grundskola behöver förbättras

Inom anpassad grundskola är andelen behöriga lärare låg och det är svårt att rekrytera lärare med rätt kompetens, såsom speciallärare med inriktning utvecklingsstörning. Detta är ett nationellt bekymmer, men också något som nämns som en försvårande förutsättning av skolledare i Malmö i samband med arbetet med läsårets kvalitetsrapport. Det är även svårt att rekrytera elevassistenter med adekvat kompetens inom skolformen, vilket har belysts i en av förvaltningens projektrapporter.⁷ Därutöver finns frågetecken kring hur den pedagogiska lärmiljön har påverkats mot bakgrund av de senare årens kraftiga elevökning inom anpassade grundskolan. En inte obetydlig andel av skolplatserna har de senaste åren tillkommit i tillfälliga lokaler, eller som tillfälliga verksamheter i permanenta skollokaler. Ett annat förbättringsområde som utbildningscheferna identifierat är att skapa förutsättningar för det systematiska kvalitetsarbetet, undervisningsutveckling och kompetensförsörjning på det sätt som har skett och sker inom grundskolan. Även synen på det särskilda stödet i anpassad grundskola varierar. På många skolor anses skolformsplaceringen i sig vara det stöd som eleven behöver och att det därför inte dokumenteras om en elev faktiskt får det stöd på det sätt som den borde, till exempel när det gäller beslut om anpassad studiegång. Det finns med andra ord flera utmaningar som behöver mötas upp inom skolformen, så att i förlängningen de viktiga resultat som finns kan brytas när det gäller exempelvis hur många elever som uppnår fördjupade kunskaper i ämnesområden eller i andelen elever som når målen i alla ämnen.

Omvärldsfaktorer och elevernas relationer med personalen påverkar värdegrundsarbetet

Förutom att skolan har ett särskilt uppdrag att förmedla och förankra grundläggande värden är ett tryggt värdegrundsklimat en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna uppnå kunskapsmålen. I en rapport från Skolverket konstateras att elever som uppfattar att det finns bristande säkerhet på skolan, till exempel hot, slagsmål eller ordningsstörningar också har lägre resultat i PISA-undersökningen 2022.⁸ Det noteras även i grundskoleförvaltningens kunskapsresultatrapport att det finns ett visst positivt samband på skolnivå mellan i vilken grad eleverna i årskurs 7 och 9 i elevenkäter uppger att det finns studiero på lektionerna och elevernas måluppfyllelse.⁹

---

⁶ Skolinspektionen (2024), *Skolors genomförande av garantin för tidiga stödinsatser*. Rapport 2024:10.

⁷ Grundskoleförvaltningen Malmö stad (2024), *Utveckling av befattning elevassistent i grundskoleförvaltningen*.

⁸ Skolverket (2024), *Elevers trygghet och studiero. En fördjupning av resultat i PISA 2022*. Rapport 2024:7.

⁹ Grundskoleförvaltningen Malmö stad (2024), *Kunskapsresultaten i Malmös skolor 2023/2024*.

I samtal med elevrepresentanter i Malmö framkommer flera olika anledningar till att elever de senaste läsåren verkar allt mindre nöjda med skolornas arbete rörande värdegrundsfrågor, med att förhindra kränkningar samt till att de känner sig mindre trygga på skolan. Enligt eleverna förekommer mobbning, grupptryck och kränkningar på skolorna som påverkar känslan av trygghet. De upplever också att det finns otrygga platser på skolorna. Tillitsfulla relationer mellan elever och personal är viktigt och att eleverna kan lita på att personalen säger till stökiga elever eller tar ansvar när kränkningar inträffar. Personalomsättning och vikarier påverkar därav trygghet och studiero negativt.

Såväl elever som rektorer och medarbetare på Pedagogisk inspiration (PI) härleder också minskningen i enkätresultaten till externa faktorer så som konflikter i omvärlden, vilket kan leda till polarisering mellan grupper eller rasistiska kränkningar. På vissa skolor har de ekonomiska förutsättningarna fått konsekvensen att värdegrundsuppdraget har nedprioriterats i förhållande till kunskapsuppdraget, enligt rektorerna. Värdegrundsklimatet kan också ha påverkats av att vissa skolor inte längre har möjlighet att ha lika mycket kringpersonal som hjälper till att bibehålla studiero och förhindra kränkningar.

Ovanstående faktorer kan tyda på att det under året funnits utmaningar med skolans förebyggande och främjande arbete inom värdegrundsområdet. Införandet av Prorenata, utbildningsinsatser till följd av det och det ökade antalet kränkingsanmälningar kan dock innebära att skolorna under läsåret har fått bättre förutsättningar för det åtgärdande arbetet, och att fler incidenter har uppmärksammats och utretts.

Vikten av stöd och en tillgänglig lärmiljö

Årets analys visar likt tidigare år att skolornas analys och bedömning av elevernas stödbehov fortsatt är utvecklingsområden, vilket troligen bidrar till att fler elever inte når målen än annars. Under läsåret har det på tvärfunktionella möten mellan olika stabsrepresentanter och utbildningschefer framkommit utvecklingsbehov gällande extra anpassningar eller kompetensen kopplat till särskilt stöd, exempelvis vad gäller anmälningar och utredningar på skolor i Malmö. Vissa rektorer beskriver att ett minskat antal kringpersonal på deras skolor påverkat möjligheten att ge elever det stöd de behöver. Samtidigt konstaterar förvaltningsövergripande rapporter att elevens behov av stöd inte alltid kan tillgodoses av just yrkesgruppen elevassistenter utifrån att rätt kompetens ofta saknas. Det är därför svårt att avgöra vilken inverkan det minskade antalet elevassistenter haft för kvaliteten i stödet till eleverna.

Till följd av personalförändringar anger vissa skolor att de behövt hitta andra sätt att arbeta med stödet till exempel genom mer differentierad och inkluderande undervisning, som ökat undervisningens kvalitet. Även förvaltningens åtagande om tillgänglig lärmiljö konstaterade att det på många skolor finns ett aktivt arbete med olika aktiviteter som kan kopplas till att tillgängliggöra lärmiljön för alla elever, även om det inte alltid är uttalat.¹⁰ Utbildningscheferna konstaterar också att det på skolorna finns en medvetenhet kring dessa frågor på ett annat sätt än tidigare. Även om det identifierats många goda exempel på skolorna på hur man kan arbeta mer inkluderande med tillgängliga lärmiljöer finns det dock fortsatt utvecklingsbehov inom området. Det framkommer till exempel att skolornas elevhälsa behöver jobba främjande och förebyggande tillsammans med lärare och övrig personal på skolan i högre grad för att göra lärmiljön tillgänglig för fler elever.

---

¹⁰ Grundskoleförvaltningen Malmö stad (2023), *Tillgänglig lärmiljö*.

Fortsatt utmaning med särskilt stöd i fritidshemmet

Fritidshemmen bedömer i förvaltningens måluppfyllelseundersökning att en klar majoritet av eleverna helt eller till stor del har getts förutsättningar att exempelvis utveckla förmågan att *skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt*.

Resultatet avspeglas i fritidshemmens självskattning där områdena allsidiga kontakter och social gemenskap samt elevernas förtrogenhet med demokratiska principer skattas högt.

Såväl självskattningen för fritidshemmet som åtaganderapporten om tillgänglig lärmiljö visar att extra anpassningar och särskilt stöd är ett utvecklingsområde när det gäller fritidshemsverksamheten.¹¹ Dessa resultat går i linje med slutsatserna i en kvalitetsgranskning från Skolinspektionen om stöd i fritidshem som visar att många skolor behöver stärka arbetet så att det utgår från elevers behov av stöd under hela dagen.¹² Granskningen visar också att enskilda personalkategorier, till exempel elevassistenter, ofta får ta ansvar för att upprätthålla heldagsperspektivet men att samverkan kring stödet mellan olika personalkategorier saknas.

Genom uppdragsutbildningen i fritidshemmen, som har ökat andelen behöriga lärare och därmed troligtvis kvaliteten i undervisningen, bedömer förvaltningen att flera förutsättningar för fritidsverksamheten har förbättrats. Det sker en alltmer systematisk planering och uppföljning av arbetet med förmågorna, och att man tar hänsyn till förmågorna i terminsplaneringen. Det upplevs också finnas ett ökat intresse från skolledningarna för fritidshemsverksamheten och ett driv att utveckla den. Samtidigt finns andra, personalrelaterade utmaningar, till exempel en försämrad personaltäthet och högre sjukfrånvaro för flera av yrkeskategorierna som arbetar i fritidshemmen, samt sämre resultat i medarbetarenkäten än för yrkesgrupper i grundskolan.

---

¹¹ Grundskoleförvaltningen Malmö stad (2023), *Tillgänglig lärmiljö*.

¹² Skolinspektionen (2024). *Elevers hela dag som utgångspunkt för stöd. Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skola och fritidshem*. Rapport 2024:7.

Slutsatser

I detta kapitel beskrivs rapportens slutsatser i form av styrkor och utmaningar som identifierats utifrån analysen. Slutsatserna ligger till grund för förvaltningens planering i det vidare utvecklingsarbetet.

Identifierade styrkor

Nedan beskrivs utifrån analysen identifierade styrkor som antas påverka elevresultaten och verksamheten positivt och som huvudmannen behöver använda sig av i det vidare utvecklingsarbetet.

- **Ökad kapacitet i skolornas systematiska kvalitetsarbete**

Som konstaterats i tidigare kvalitetsrapporter är det positivt för resultatutvecklingen att kapaciteten i skolornas systematiska kvalitetsarbete ökar år för år. Många skolor har en genomtänkt inre organisation som driver förbättringsarbetet framåt. Huvudmannens tydliga fokus på datadriven utveckling, uppföljning genom kvalitetsdialoger samt kapacitetsstöd till skolorna har bidragit till en förstärkning av skolornas kvalitetsarbete över tid.

- **Mer fokus på de olika skol- och verksamhetsformerna i skolornas analyser**

I skolornas kvalitetsarbete har förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem tagit en ökad plats, något som bland annat uppmärksammats i kvalitetsdialogerna mellan utbildningschef och skola. Det bidrar till en mer likvärdig kvalitet i alla grundskolenämndens verksamheter.

- **Det långsiktiga arbetet med Varje elevs bästa skola**

Visionen Varje elevs bästa skola har gett en gemensam riktning till förvaltningen tillsammans med det strategiska ramverket. Det sistnämnda har bidragit till en gemensam bild av vilka långsiktiga tillvägagångssätt som förvaltningen bör utgå från för att utveckla en utbildning där varje elev utvecklas så långt som möjligt i enlighet med styrdokumentens krav. Följeforskning om förvaltningens kvalitetsarbete visar att ramverket har bidragit till att förstärka förbättringskapaciteten och till en likvärdighet mellan skolorna.

- **Ökad lärarbehörighet**

Andelen behöriga lärare i grundskola och fritidshem som nu ligger på en högre nivå än riksgenomsnittet, och grundskoleförvaltningens breda och långsiktiga arbete med kompetensförsörjning för att nå dit, är en styrka. Kvalitet i undervisningen är en avgörande faktor för elevernas lärande och för goda resultat, och en hög andel behöriga lärare är en viktig förutsättning för att fortsatt kunna förbättra undervisningskvaliteten på många skolor.

- **God anpassningsförmåga på skolorna utifrån nya förutsättningar**

I kvalitetsrapporten läsåret 2021/22 identifierades skolornas hantering av utmaningar såsom pandemi, krig och skolvåld som en styrka, och bedömningen gjordes att beredskapen därmed var god inför framtida förändringar i omvärlden. Det senaste läsårets hantering av exempelvis konflikten Israel-Palestina, eller av förändrade ekonomiska förutsättningar för skolorna, visar än en gång prov på en sådan styrka.

Identifierade utmaningar

Nedan sammanfattas de utmaningar som identifierats utifrån analysen.

- **Det kompensatoriska uppdraget**

De senaste läsåren har skillnaderna minskat mellan skolor när det gäller andelen elever som blir behöriga till gymnasiet. Utvecklingen ska ses mot bakgrund av att elevernas socioekonomiska förutsättningar generellt sett har förbättrats, men också som ett resultat av den förstärkning som har skett i skolornas kvalitetsarbete och som ovan har beskrivits som en av förvaltningens styrkor. Att kompensera för elevernas skilda förutsättningar är dock en fortsatt utmaning då stora skillnader i elevernas betygsresultat kvarstår.

- **Förutsättningar för kvalitet i anpassade grundskolan**

Inom skolformen finns en rad utmaningar som på olika sätt är kopplade till förutsättningarna att bedriva en undervisning med hög kvalitet och som är anpassad efter varje elevs behov. Den nationella bristen på behöriga lärare är stor, det finns frågetecken kring hur de senaste årens elevökning inom skolformen påverkar den pedagogiska lärmiljön, och synen på särskilt stöd varierar inom skolformen.

- **Elevernas upplevelse av trygghet och studiero**

Enligt resultaten i läsårets elevenkäter verkar eleverna mindre nöjda än tidigare med bland annat skolans värdegrundsklimat, trygghet och studiero. För att fler elever ska ges förutsättningar till god måluppfyllelse är det viktigt att eleverna upplever skolan som en trygg plats fri från kränkningar, stök och slagsmål. Kontinuitet i skolans personalstyrka kan bidra till att skapa tillitsfulla relationer mellan personal och elever och därmed underlätta skolornas arbete med att skapa ett gott värdegrundsklimat och en trygg skola.

- **Elevernas frånvaro**

Frånvaro hos elever kan påverka kontinuiteten i undervisningen och därmed elevernas måluppfyllelse. Förvaltningens data visar till exempel på samband mellan elevernas frånvaronivåer och gymnasiebehörighet. Sedan pandemiåren har elevernas frånvaro varit högre jämfört med tidigare. Det är en utmaning att öka elevernas närvaro, både vad gäller att sänka den generella frånvaron för alla elever och att minska antalet elever med problematisk skolfrånvaro.

- **Tillgång till stöd och tillgängliga lärmiljöer**

Det är en fortsatt utmaning att förbättra elevernas tillgång till det stöd de har behov av och att se till att arbetet med stödet blir bättre inte bara i grundskolan utan också i fritidshemmet och i anpassad grundskola. Förvaltningen behöver fortsätta arbeta för att skapa mer tillgängliga lärmiljöer och för att elevhälsoarbetet i högre grad blir främjande och förebyggande.

- **Elevernas läsförmåga och läsförståelse**

Även om många skolor börjat fokusera mer på läsning under läsåret kvarstår behovet av att öka elevernas läsförmåga och läsförståelse som en utmaning och en viktig förutsättning för att eleverna ska lyckas i alla ämnen. Tidiga insatser, så som arbetet med läsa-skriva-räkna-garantin, behöver stärkas för att elever med lässvårigheter ska fångas upp redan under lågstadiet och ges adekvata stödinsatser. Förvaltningen inleder under hösten ett utvecklande åtagande som syftar till

att ge såväl enskilda skolenheter som huvudmannen ett stöd för att systematiskt kunna arbeta med läs- och skrivutveckling.